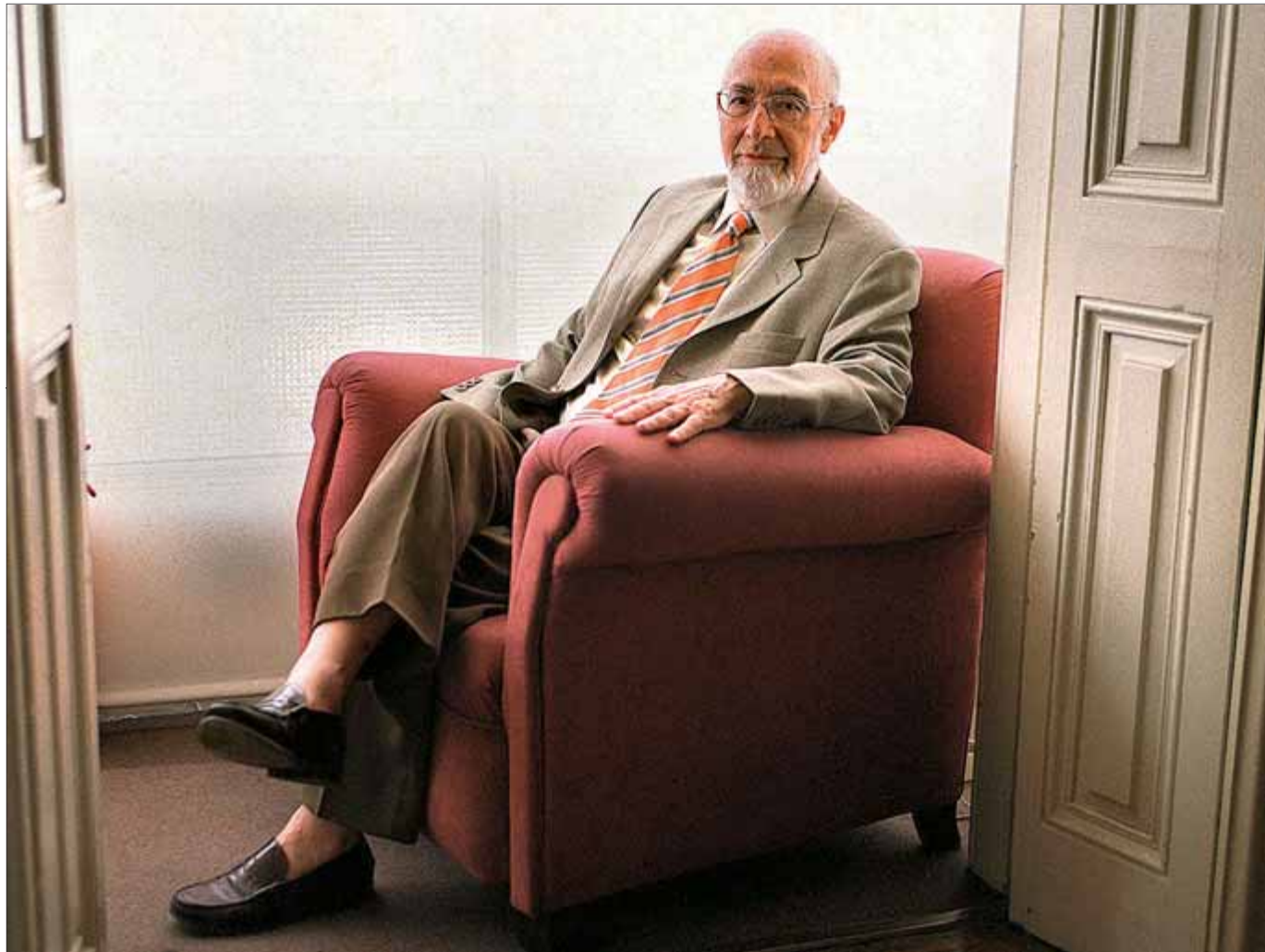

In memoriam

Jesús Lizano

El periodista i escriptor Llorenç Gomis va morir el 31 de desembre a l'edat de 81 anys. CRISTINA CALDERER

En la mort de Llorenç Gomis

Si el que en realitat ens fa humans és sobretot el que pensem i sentim lliurement, nascut de nosaltres sense cap mentalització o imposició, si això és el que en realitat ens relaciona, ens uneix, i fa de nosaltres que siguem únics i companys –per alguna cosa som la mateixa espècie–, més enllà de totes les divisions i fronteres imposades pel nostre sentit de domini, quan aquest pensar i sentir continuen reflectits en una obra creativa després que allò que és natural s'extingeixi, no hi ha dubte que Llorenç Gomis, el que va pensar i sentir, continua amb nosaltres, no ha mort, encara que ell ja no en pot ser conscient, perquè els seus sentits s'han apagat. Aquí, en la meua soledat, sento molt no poder tornar-lo a veure, a trucar-li per telèfon per rebre més proves de la seva amistat, de la seva innocència (ell l'havia conquistat), i no podré deixar de recordar d'altres magnífics amics desapareguts com ara Àngel Carmo-

na, Maur Boix i Delfín Escoda, que també van deixar testimoni del que pensaven i sentien.

Però es pot morir tranquil quan un deixa aquí, entre els companys de tan heroica família humana, no per més embogida menys heroica, el missatge de la seva contínua entrega a la llibertat del pensar i del sentir, a comunicar el que la seva ment i la seva ànima van viure, entre d'altres coses perquè totes les ànimes i totes les ments estan vivament relacionades, quan un deixa el missatge de la seva vida interior (aquesta que desconeixen aquells que ens limiten, a ells també, a aquesta vida exterior planificadora i executiva, reduïda gairebé sempre a la lluita pel poder) per augmentar el patrimoni del que és essencialment humà.

Perquè el fet d'haver-ho percebut és el que permet tenir veu pròpia i transmetre-ho.

Una infinitat d'anècdotes de la seva vida exterior ompliran possiblement els comentaris i els escrits, les seves errades,

El periodista

Llorenç Gomis

va fundar

la revista cultural

'El Ciervo'

els seus encerts, els seus condicionaments (el món burgès i elitista en què es va moure la seva vida exterior, el seu context, eclesiàstic; i que malgrat el seu protagonisme en la cultura no pot dir-se que formés part del poder literari, de la famosa Gauche Divine i de la *dreta de sempre*...).

El cert, però, és que Llorenç Gomis ha estat un exemple d'ésser únic, no només social o natural, d'ésser que ha pogut coordinar precisament el que és natural, el que és social i el que és individual i ha esdevingut per a tots l'exemple d'un camí a seguir. Resten els seus

escrits, els seus poemes. No tots són dominants, mentalitzadors, manipuladors, embogits i embogidors a causa del poder. Va assolir l'altura i això, en un món en què l'estructura dominants-dominats limita a la base del viure, és fonamental. És evident que és necessari tenir cura de la base.

Però el que és la base, el que és planificador i executiu, el que és polític, sense altura, en un grau o en un altre, pensar i sentir lliurement, el que és creatiu, el que és sensible, el que és conscient. En definitiva: el que és poètic, vist no com quelcom purament estètic, sinó com un humanisme, com la plenitud humana. Seguia un camí de *comprensió*. Per això sempre em va acollir –quan tants altres continuen silenci-ant la meua obra, que és de tots–, com sempre acollia a tots i per això em va editar els *lizanotes* i el meu *Camino de comprensió*... La lletra mai em va fer confondre el seu *es-perit*... Molt bé, Llorenç.

Libres recuperats

Oriol Izquierdo

Abans de llegir

Zip Editora tenia la seu a la Gran Via de les Corts Catalanes i tot indica que va centrar l'activitat, iniciada segons el registre de l'ISBN l'any 1975 i finalitzada el 2002, en l'edició infantil, amb un catàleg d'una desena de col·leccions i dos centenars i mig de títols. Per algun atzar han anat a petar a la meua taula els quatre de la col·lecció *Go Go*, que duen títols prou directes: *El circ*, *D'excursió*, *Safari* i *Campió!*

Són uns volumets de format mitjà, 16 per 23 centímetres, i només vuit pàgines, cadascuna amb una il·lustració a tot color i un text breu gairebé sempre al peu. Les cobertes presenten, al costat del títol, el noi o la noia protagonista sobre l'escenari principal –una carpa de circ en el primer cas, un estadi de futbol en el darrer– i amb els braços ocupats per un objecte al·lusiu a la història, com ara la màquina de retratar o la copa del campió.

En tots els casos destaca fins a inquietar la mirada atzur de les noies o de mel dels nois, uns ulls grossos i rodons i tan oberts que, en part gràcies al plasticat brillant de les tapes, sembla que us hagin d'hipnotitzar. Però no és aquest l'element que hi resulta més singular: al peu de la pàgina un text prega al lector "Fes-me rodar sobre una superfície". I és que una de les comes del noi o la noia, en dues peces de paper retallat, està muntada sobre una roda de plàstic que sobresurt a penes un mil·límetre per sota de la línia de tall, de manera que si la fèssiu rodar semblaria que es mou, l'una sobre la corda fluixa, un altre rere la pilota. El giny pot semblar una bona idea, però la veritat és que no dona gaire joc. Deu ser fruit –qui som per qüestionar-ho– de la millor de les intencions: fer del llibre, d'entrada, una petita joguina perquè la criatura que es pretén engrescar a la lectura no la refusi.

Les possibilitats de joc aviat s'esgoten i poca cosa més s'hi podrà fer. Una mica com passa, d'altra banda, amb les històries que pretenen contar, que tenen un caràcter ara melodramàtic ara heroic, una sempre òbvia pretensió moralitzant, un regust finalment xaró.

Al dors de la contracoberta hi llegim, sota la relació de títols publicats, que la idea és de ZIP, que els dibuixos són de Mascaró, el color de Montse i el text d'Emili. Sorpren, com es pot deduir pel dipòsit legal, que fossin editats l'any 1982: a primer cop d'ull els hauríeu fet força més vells.

Col·lecció 'Go Go'

Zip Editora.
Barcelona, 1982